

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

27 ianuarie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

președinte – Petru Ursache,

judcătorii – Constantin Alerguș, Vladimir Timofti,

a examinat admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Vitalie Călugăreanu, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 aprilie 2015, de partea vătămată Durguz Olesea, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Slobozia din 06 martie 2014 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 aprilie 2015, în cauza penală în privința lui

Arpentev Eugeniu Serghei,

născut la 20 februarie 1990, originar și domiciliat pînă la reținere în r-nul Ștefan Vodă, s. Olănești, str. Trandafirilor 23.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

- 1. de la 16 iulie 2013 - pînă la 06 martie 2014 (instanța de fond);*
- 2. de la 07 octombrie 2014 - pînă la 07 aprilie 2015 (instanța de apel);*
- 3. de la 18 septembrie 2015 – pînă la 27 ianuarie 2016 (instanța de recurs ordinar).*

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct.1¹) Cod de procedură penală legal executată.

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Slobozia din 06 martie 2014, procesul penal de învinuire a lui Arpentev Eugeniu în săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 349 alin. (1) Cod penal a fost încetat, pe motiv că fapta lui constituie o contravenție.

Totodată, Arpentev E. a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art. 353 alin. (1) Cod contravențional, cu încetarea procesului contravențional, în legătură cu expirarea termenului de prescripție.

Acțiunea civilă înaintată de Durguz Olesea privind încasarea prejudiciului moral în sumă de 20000 lei, a fost lăsată fără examinare.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a constatat că, Arpentev

Eugen a fost învinuit că, la 28 februarie 2013, aproximativ la ora 11⁴⁰, aflându-se în camera de audieri din Izolatorul de detenție preventivă al CPR Ștefan Vodă, avînd intenția să sisteze activitatea procurorului în Procuratura r-lui Ștefan Vodă, Durguz O., care este o persoană cu funcție de răspundere în virtutea art. 123 alin.(1) Cod penal, în scop de răzbunare pentru că aceasta și-a îndeplinit atribuțiile de serviciu și a fost prezentă la pronunțarea unei sentințe în privința lui, a început să o insulte pe ultima, exprimîndu-se în adresa acesteia cu cuvinte necenzurate, amenințînd-o cu răfuială fizică. Dorind să-și realizeze intenția s-a ridicat în picioare și s-a îndreptat spre partea opusă a mesei din camera pentru audieri din Izolatorul de detenție preventivă al CPR Ștefan Vodă, unde se afla Durguz O. în același timp exprimînd amenințări cu aplicarea violenței. Durguz O. a strigat la santinelă și în același timp a ieșit din camera pentru audieri ca să evite maltratarea sa. În conflict a intervenit șeful Izolatorului de detenție preventivă al CPR Ștefan Vodă, Muntean Leonid, care a intrat în camera de audieri și s-a plasat în locul prin care i-a limitat accesul lui Arpentev E. spre ieșire din camera de audieri și cealaltă parte a mesei, ultimul continuînd să exprime amenințări în adresa procurorului Durguz O. și să se comporte agresiv intenționînd să aplice violență în privința procurorului.

Instanța de fond a menționat că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii prevăzute de art. 349 alin. (1) Cod penal, dar constituie o contravenție prevăzută de art. 353 alin. (1) Cod contravențional, deoarece în acțiunile acestuia lipsește latura subiectivă a infracțiunii - *intenția directă*. O condiție obligatorie al normei art. 349 alin.(1) CP, este săvîrșirea acțiunilor în scopul sistării activității lor de serviciu sau obștești ori al schimbării caracterului ei în interesul celui care amenință, sau al altei persoane, precum și aceeași amenințare a unei persoane sau a rudelor ei apropiate în legătură cu participarea ei la prevenirea ori curmarea unei infracțiuni sau a unei fapte antisociale. Astfel, fiind constatat că învinuirea adusă lui Arpentev E., se referă la acțiunile inculpatului, comise după finisarea activității procurorului, fiindu-i incriminat scopul de răzbunare pentru că acesta și-a îndeplinit atribuțiile de serviciu și a fost prezentă la participarea pronunțării unei sentințe în privința lui, fiind imposibilă sistarea acestei activități sau schimbarea caracterului ei.

3. Împotriva sentinței a declarat apel procurorul și partea vătămată

Durguz O., care au solicitat:

- procurorul, casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, de condamnare a lui Arpentev E. în baza art. 349 alin.(1) CP la 2 ani închisoare, iar în temeiul art. 85 Cod penal, prin cumul de sentințe, de stabilit pedeapsa definitivă de 11 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis. Totodată, să fie admisă acțiunea civilă înaintată de partea vătămată.

Apelantul a menționat că în motivarea sentinței instanța a indicat că învinuirea adusă inculpatului urma să conțină date concrete despre activitatea procurorului Durguz O., care urma a fi sistată în urma acțiunilor inculpatului. Însă aceasta se referă la acțiunile lui Arpentev E. comise după finisarea activității procurorului, fiindu-i incriminat *„scop de răzbunare pentru că acesta și-a îndeplinit atribuțiile de serviciu și a fost prezentă la pronunțarea unei sentințe în privința lui”*, astfel fiind imposibilă sistarea activității sau schimbarea caracterului ei. Din aceste motive, instanța a apreciat că lipsește latura subiectivă a infracțiunii. Consideră că aceste argumente sunt nefondate deoarece instanța a conchis că acuzarea urma să identifice care activitate a procurorului anume urma să fie sistată în acest caz, invocând că activitatea procurorului era finalizată și ea nu mai putea fi sistată. Inculpatul nu percepea activitatea lui Durguz O. ca acuzator de stat, dar ca procuror, fără pătrundere în esența acesteia. Atît din declarațiile părții vătămate, cît și ale inculpatului rezultă, cu certitudine că Durguz O. i-a comunicat lui Arpentev E. că ea se va autosesiza pe cazul dat și acțiunile acestuia vor avea consecințe, însă inculpatul a continuat să o insulte și amenințe. La fel, a concluzionat că inculpatul prin amenințările sale și comportamentul neadecvat dorea să nu o mai vadă pe Durguz O. în calitate de procuror, iar motivul acestor acțiuni era răzbunarea, deoarece el a apreciat că partea vătămată a acționat în activitatea sa împotriva lui și în cazul dat nu poate fi individualizată activitatea procurorului, ea urmînd a fi privită la general. Din aceste aprecieri, procurorul nu putea invoca concret ce fel de activități a procurorului urma a fi sistate, în învinuirea adusă inculpatului.

Astfel, latura subiectivă a infracțiunii nominalizate a fost realizată, inculpatul prin exprimarea amenințărilor și insultelor în adresa procurorului a dorit intimidarea acestuia, pentru ca partea vătămată, în calitate de procuror să nu-și exercite atribuțiile în modul cuvenit.

- partea vătămată, casarea sentinței și condamnarea inculpatului la închisoare, totodată să fie admisă acțiunea civilă înaintată. Sentința instanței de fond o consideră ilegală și neîntemeiată, or, prin faptul că, acuzarea nu a indicat direct în învinuire date despre activitatea părții vătămate și anume exercitarea funcției de procuror, care urma a fi sistată în urma acțiunii inculpatului, nu rezultă faptul că, învinuirea nu a fost completă, deoarece aceasta nu reiese din prevederile normei stipulate la art. 281 alin. (2) CPP. Astfel, acuzarea în învinuire era obligată și a făcut legătura cauzală a acțiunilor inculpatului comise după finisarea activității părții vătămate de acuzator, la pronunțarea sentinței din 28.02.2013, însă aceasta nu înseamnă că, partea vătămată și-a finisat atribuțiile de serviciu, dar dimpotrivă, atribuțiile s-au prelungit și după pronunțarea sentinței, prin urmare inculpatul i-a sistat activitatea. Scopul fiind - sistarea activității de serviciu.

Acțiunile inculpatului au fost îndreptate spre cauzarea de prejudicii pentru activitatea normală a persoanei cu funcție de răspundere și anume inculpatul a dorit să se răzbune pe ea, amenințînd-o cu maltratarea fizică, iar orice act de violență condiționează vătămarea integrității corporale, impune efectuarea unor tratamente sau chiar spitalizarea persoanei, ceea ce condiționează și sistarea activității de procuror. Scopul infracțiunii rezultă anume din intenția făptuitorului.

A menționat că este evident faptul că Arpentev E. fiind deja de nenumărate ori condamnat, aflîndu-se pe banca acuzaților nu pentru prima dată, nu a perceput-o ca acuzator de stat, dar ca procuror. Respectiv, dînsul nu putea și nici nu era obligat să cunoască parțial sau total atribuțiile de serviciu a părții vătămate în calitate de procuror și în acest caz inculpatul a perceput activitatea de procuror, fără a pătrunde în esența activității.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 aprilie 2015, a fost respins, ca nefondate apelurile declarate de procuror și partea vătămată.

5. Instanța de apel a constatat că instanța de fond, analizînd amplu și obiectiv probele examinate în cadrul cercetării judecătorești, corect și motivat a respins probele aduse în acuzarea lui Arpentev E., constatînd că fapta inculpatului nu constituie o infracțiune, dar o contravenție prevăzută de art. 353 alin. (1) Cod contravențional, iar din motiv că a expirat termenul prescripției răspunderii contravenționale procesul contravențional a fost

încetat.

Prin urmare, instanța de fond corect a constatat că, necăținnd la faptul că au fost administrate probe în vederea demonstrării comportamentului ilegal al inculpatului, manifestat prin exprimarea de către Arpentev E. a cuvintelor înjurioase în adresa părții vătămate, precum și amenințarea ultimei, acțiunile lui nu pot fi calificate în baza art. 349 alin.(1) Cod penal.

Totodată, judecarea cauzei se face numai în privința persoanei puse sub învinuire și numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu.

Astfel, art. 349 alin.(1) Cod penal, prevede răspunderea penală pentru amenințarea cu moarte, cu vătămarea integrității corporale sau a sănătății, fie cu nimicirea bunurilor persoanei cu funcție de răspundere, rudelor ei apropiate, în scopul sistării activității ei de serviciu ori schimbării caracterului ei în interesul celui care amenință sau al altei persoane. O condiție obligatorie fiind săvârșirea acțiunilor în scopul sistării activității de serviciu ori al schimbării caracterului ei în interesul celui care amenință sau al altei persoane.

Instanța a constatat că învinuirea formulată lui Arpentev E. în rechizitoriu urma să conțină date concrete despre activitatea procurorului Durguz O., care urma a fi sistată în urma acțiunilor inculpatului, sau, învinuirea adusă, se referă la acțiunile inculpatului, comise după finisarea activității procurorului, fiindu-i incriminat scopul de răzbunare pentru ca acesta și-a îndeplinit atribuțiile de serviciu și a fost prezentă la participarea pronunțării unei sentințe în privința lui Arpentev E., fiind imposibilă sistarea acestei activități sau schimbarea caracterului ei.

De către organul de urmărire penală nu au fost prezentate probe în vederea elucidării scopului săvârșirii acțiunilor lui Arpentev E., astfel, acuzarea nu a indicat direct ce fel de acțiuni sau inacțiuni ale părții vătămate urmau a fi sau au fost sistate în urma comportamentului lui Arpentev E..

Reținând cele nominalizate, instanța de fond just a menționat că în speță lipsește latura subiectivă a infracțiunii prevăzute de art. 349 alin. (1) Cod penal.

6. Împotriva hotărîrii judecătorești nominalizate au declarat recurs ordinar procurorul și partea vătămată Durguz O., care au solicitat:

- procurorul, invocînd temeiurile prevăzute la art. 427 alin.(1) pct. 6), 12) Cod de procedură penală, solicită, casarea hotărîrii contestate și dispunerea

rejudicării cauzei în instanța de apel, în alt complet de judecată. Afirmă, că probele administrate de către organul de urmărire penală, care au fost cercetate în cadrul ședințelor de judecată, confirmă cu certitudine că Arpentev E. prin acțiunile sale intenționate a comis fapta incriminată, însă instanța nu le-a apreciat la justa lor valoare. Prin urmare, concluzia instanțelor judecătorești este una unilaterală, deoarece nu s-a luat în considerație motivul pentru care inculpatul a comis infracțiunea imputată și anume, că urmărirea un singur scop, răzbunarea față de procurorul Durguz O. pentru activitatea sa de serviciu. Scopul comiterii infracțiunii fiind sistarea activității ei de serviciu.

Prin sistare, se înțelege întreruperea temporară sau permanentă a unei activități, adică orice act de intimidare, amenințare sau violență, asupra unui funcționar public, care își exercită atribuțiile funcției pe care o deține, îndreptate în scopul sistării activității ei de serviciu.

Componenta de infracțiune prevăzută de art. 349 alin.(1) Cod penal este una formală, care a fost consumată încă din momentul în care amenințările au fost percepute de partea vătămată ca reale.

Astfel, în cazul în care procurorul aflat în exercițiu a chemat în ajutor colaboratorii de poliție care se aflau în incinta IDP, iar ultimii intrând în celulă s-au poziționat la mijloc, adică între inculpat și procuror, consideră că a fost demonstrată perceperea părții vătămate cât și a martorilor, amenințării de către inculpat, ca una reală.

S-a demonstrat intenția directă a lui Arpentev E. de a comite infracțiunea incriminată, deoarece făptuitorul înțelegea că prin acțiunile sale, amenință cu moartea și cu vătămarea corporală un procuror, ce se află în exercițiul funcției, în timpul orelor de lucru.

- partea vătămată, făcând referire la temeiul de drept prevăzut la art. 427 alin. (1) pct.6) CPP, solicită, casarea hotărârilor judecătorești cu condamnarea inculpatului în baza art. 349 alin.(1) Cod penal. În argumentarea recursului a invocat motive similare ca în cererea de apel.

Suplimentar a menționat că instanța de apel nu s-a expus asupra tuturor circumstanțelor invocate în apeluri, mai mult ca atât au fost copiate textele sentinței și apelurile înaintate. Instanța de apel în dispozitivul deciziei nu a ținut cont de prevederile art. 417 alin.(2) pct.10) CPP, nu a indicat modalitatea - calea de atac, fiind doar indicat că decizia este definitivă, însă poate fi atacată la Curtea Supremă de Justiție în termen de 30 zile de la pronunțare.

Deși, la 05.05.2015 urma să fie dată citirii decizia motivată, instanța și-a rezervat dreptul prevăzut la art. 338 alin. (3) CPP, care se efectuează doar în situații excepționale, motivînd despre complexitatea cauzei.

Prin urmare, consideră încălcarea examinării cauzei într-un termen rezonabil, cauza penală aflîndu-se pe rol în instanța de apel mai mult de 1 an, fiindu-i aduse prejudicii, încălcîndu-se dreptul la un proces echitabil și desfășurarea procesului penal în termen rezonabil. Totodată, a invocat că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra acțiunii civile înaintate de ea. Or, practica CEDO nu face diferență între infracțiune penală și cea contravențională, fiindcă în ambele cazuri a fost prejudiciată moral. În asemenea circumstanțe, instanța recunoscîndu-l vinovat pe inculpat de comiterea contravenției prevăzute la art. 353 alin.(1) CC, urma să se pronunțe și asupra acțiunii civile înaintate de ea.

7. Asupra recursurilor declarate nu a fost depusă referință.

8. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate, în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestora, din următoarele considerente.

*Cu referire la recursurile ordinare declarate de procuror și partea vătămată
Durguz Olesea*

În conformitate cu prevederile art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărîrii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Recurenții invocă în recursurile declarate temeiurile de drept prevăzute la pct. 6) și 12) alin.(1) art. 427 Cod de procedură penală, care stipulează că:

- hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanța de fond și de apel atunci *cînd instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii și faptei săvîrșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.*

După cum rezultă din conținutul recursurilor, acuzatorul de stat și partea vătămată nu sunt de acord cu încetarea procesului penal în privința lui Arpentev E. în baza art. 349 alin.(1) Cod penal, deoarece fapta nu întrunește elementele infracțiunii, dar constituie o contravenție prevăzută de art. 353 alin.(1) Cod contravențional și încetat procesul contravențional în legătură cu expirarea termenului de prescripție de tragere la răspundere contravențională, considerînd că acțiunile acestuia corect urmau a fi încadrate în baza art. 349 alin.(1) Cod penal - *amenințarea cu vătămarea integrității corporale sau a sănătății a persoanei cu funcție de răspundere în scopul sistării activității ei de serviciu.*

Colegiul penal constată că aceste temeuri pe care s-a bazat autorii recursurilor, nu persistă în cauză, deoarece din decizia instanței de apel rezultă că ultima a analizat obiectiv probele administrate și a dat răspuns la toate motivele expuse în apelurile procurorului și a părții vătămate. În fapt, decizia instanței de apel corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, ea fiind legală și întemeiată.

Instanța de apel, judecînd apelurile, a examinat cauza sub toate aspectele complet și obiectiv, astfel respectînd prevederile art. 414, 417 Cod de procedură penală, a interogat suplimentar inculpatul, partea vătămată, a verificat declarațiile martorilor, a cercetat probele administrate în cauză, care au fost analizate și apreciate prin prisma art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, care în ansamblu coroborează cu alte probe.

Colegiul atestă că instanța de apel, reieșind din prevederile legilor nominalizate, a dat o apreciere corectă declarațiilor inculpatului, părții vătămate Durguz O., a martorilor Dulghieru O., Murzac I., Lebedev T., Muntean L., Chetrari Vl., actele cauzei care, analizate în ansamblu, dovedesc lipsa în acțiunile inculpatului a componentei de infracțiune incriminată în baza art. 349 alin. (1) Cod penal, adică amenințarea cu vătămarea integrității corporale sau a sănătății a persoanei cu funcție de răspundere în scopul sistării activității ei de serviciu.

Argumentele recurențelor, precum că probele administrate au fost apreciate incorect și unilateral, nu au nici un suport legal.

Instanța de apel corect a menționat în acest sens, concluziile instanței de fond care, în urma cercetării probelor, a stabilit că Arpentev E. prin acțiunile

sale a comis ultragiurea colaboratorului organelor de ocrotire a normelor de drept, adică jignirea premeditată a onoarei și demnității procurorului aflat în exercițiul funcțiunii, exprimată prin acțiune și verbal, fapt pentru care întemeiat s-a conchis că acțiunile acestuia nu întrunesc elementele infracțiunii prevăzute de art. 349 alin.(1) Cod penal, în același timp au stabilit că fapta comisă este o contravenție prevăzută de art. 353 alin.(1) Cod contravențional.

Verificînd legalitatea hotărîrii atacate pe baza materialelor cauzei, Colegiul reține că instanța de apel corect a stabilit starea de fapt și vinovăția lui Arpentev Eugeniu anume în săvîrșirea contravenției prevăzute de art. 353 alin. (1) Cod contravențional în concordanță deplină cu probele administrate în baza principiului contradictorialității, amply analizate și just apreciate.

Astfel, instanța de apel a menționat că din probele administrate în cauză, și anume din declarațiile părții vătămate nu s-au stabilit elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 349 alin. (1) Cod penal.

În acest aspect, instanța de recurs menționează că, scopul infracțiunii este unul special: sistarea activității de serviciu ori schimbării caracterului ei în interesul celui care amenință sau al altei persoane.

Potrivit rechizitoriului Arpentev E. este învinuit că a comis acțiunile sale, după finisarea activității procurorului Durguz O., fiindu-i incriminat scopul de răzbunare pentru că acesta și-a îndeplinit atribuțiile de serviciu și a fost prezentă la participarea pronunțării unei sentințe în privința lui.

Astfel, în rechizitoriu trebuia să se conțină date concrete privind activitatea procurorului, care urma a fi sistată prin acțiunile inculpatului, fiind imposibilă sistarea acestei activități sau schimbarea caracterului ei.

Prin urmare, instanțele judecătorești corect au menționat că argumentele invocate de partea vătămată precum că inculpatul prin acțiunile sale a sistat activitatea sa, adică a procurorului Durguz O. și anume de control al IDP CPR Ștefan Vodă, nu poate fi reținută, nefiind confirmate prin careva probe, deoarece aceste acțiuni nu au fost incriminate inculpatului, iar suferințele psihice suportate de partea vătămată au survenit ca rezultat al comportamentului lui Arpentev E.

Latura subiectivă a infracțiunii prevăzută la art. 349 alin.(1) Cod penal se manifestă prin vinovăție intenționată, intenție directă. Făptuitorul înțelege că prin acțiunile sale amenință cu moartea, cu vătămarea integrității corporale sau a sănătății, cu distrugerea și deteriorarea bunurilor ce aparțin

colaboratorului poliției sau altei persoane cu funcție de răspundere, rudelor lor apropiate și dorește aceasta.

O condiție obligatorie este comiterea acțiunilor în scopul sistării activității lor de serviciu sau obștești ori al schimbării caracterului ei în interesul celui care amenință, sau al altei persoane, precum și aceeași amenințare a unei persoane sau a rudelor ei apropiate în legătură cu participarea ei la prevenirea ori curmarea unei infracțiuni sau a unei fapte antisociale.

Sub acest aspect, instanța conchide că atât acuzatorul, cât și partea vătămată Durguz O. nu au prezentat probe în vederea realizării scopului săvârșirii acțiunilor lui Arpentev E., nefiind indicat direct ce fel de acțiuni sau inacțiuni ale părții vătămate urmau a fi sau au fost sistate în urma comportamentului lui Arpentev E., fiind omisă condiția obligatorie - săvârșirea acțiunilor în scopul sistării activității lor de serviciu.

De asemenea, cât privește criticele recurențelor, că în acțiunile inculpatului există componența de infracțiune prevăzută la art. 349 alin. (1) Cod penal, Colegiul penal conchide că, instanțele ierarhic inferioare corect au menționat că în speță lipsește latura subiectivă a infracțiunii imputate, legal și întemeiat indicând că fapta comisă de Arpentev E. constituie contravenția prevăzută de art. 353 alin. (1) Cod contravențional.

Cu atât mai mult că critica referitor la procedura de apreciere a probelor ține de stare de fapt a cauzei și care deja a fost efectuată de două instanțe de judecată. Prin urmare, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că la etapa de judecare a recursului ordinar instanța de recurs, verifică erorile de drept comise de instanțele de fond și apel, în baza temeiurilor stipulate expres de norma respectivă, dar nu apreciază sau face o reapreciere a stării de fapt reținute în speță.

Din textul deciziei rezultă că, instanța de apel și-a motivat soluția adoptată în sensul oferirii răspunsurilor la motivele apelurilor declarate de procuror și partea vătămată. Autorii recursurilor nu aduc careva argumente, care ar combate concluzia instanțelor de judecată, dimpotrivă argumentele invocate de recurenți repetă întocmai argumentele expuse anterior în apeluri, la care instanța de apel deja a dat un răspuns motivat.

Totodată, partea vătămată Durguz O., critică hotărârea instanței de apel în latura civilă, pe motiv că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra acesteia.

Însă, Colegiul constată că în latura civilă, argumentele formulate în recurs nu își găsesc relevanță în prezenta speță, deoarece din materialele cauzei rezultă că partea vătămată Durguz Olesea a înaintat acțiune civilă în care solicită încasarea de la inculpat a prejudiciului moral în mărime de 20 000 lei.

Potrivit prevederilor art. 225 alin.(4) Cod de procedură penală, instanța de judecată lasă acțiunea civilă fără soluționare în procesul penal în cazul adoptării sentinței de încetare a procesului penal.

Astfel, instanța de apel a menținut sentința primei instanțe, care, reieșind din prevederile art. 225 alin. (4) CPP, a lăsat fără examinare acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Durguz O., fapt ce nu împiedică persoana care a inițiat acțiunea civilă de a o intenta în ordinea procedurii civile.

Referitor la argumentele părții vătămate privind judecarea cauzei într-un termen rezonabil, pe motiv că cauza penală s-a aflat pe rol în instanța de apel mai mult de 1 an de zile, fiindu-i aduse prejudecări în coraport cu satisfacția ca parte vătămată la un proces echitabil și desfășurarea procesului penal în termen rezonabil, instanța de recurs le consideră neîntemeiate, menționând următoarele.

Dreptul la un proces judiciar în termen rezonabil este un drept protejat de art. 6 par.1 al Convenției Europene a Drepturilor Omului.

Potrivit art. 20 Cod de procedură penală, rezonabilitatea duratei procedurilor trebuie să fie apreciată prin prisma circumstanțelor cauzei concrete, ținându-se cont de criteriile stabilite de lege cum sunt:

- complexitatea cazului,
- comportamentul participanților la proces,
- conduita organului de urmărire penală și a instanței de judecată,
- importanța procesului pentru cel interesat,
- și vârsta de pînă la 18 ani a victimei.

Respectarea termenului rezonabil la urmărirea penală se asigură de către procuror, iar la *judecarea cazului* - de către instanța respectivă.

Verificarea respectării termenului rezonabil se face de instanța de judecată ierarhic superioară în procesul judecării cauzei în cadrul căilor ordinare sau extraordinare de atac atît la cerința părților aflate în proces, cît și din oficiu în caz de tergiversare exagerată.

În acest context, Colegiul penal conchide că în speța respectivă aceste prevederi au fost respectate de către instanța de apel, deoarece după cum reiese din materialele cauzei, cauza penală în privința lui Arpentev E. a parvenit în instanța de apel la 07 octombrie 2014, fiind numită ședința de judecată pentru 18.11.2014.

Astfel, conform procesului-verbal al instanței de apel din 18 noiembrie 2014, s-au prezentat procurorul, avocatul Pelevaniuc A. în numele inculpatului Arpentev E. și partea vătămată Durguz O., însă nu a fost escortat inculpatul, care a refuzat escortarea sa pe motiv de boală, din care motiv ședința de judecată a fost amânată pentru data de 23.12.2014.

Ulterior, la data respectivă, nu s-a prezentat avocatul inculpatului, fiind dispusă amânarea cauzei pentru data de 03.02.2015. La 03.02.2015 și respectiv 10.03.2015, inculpatul a depus cereri de amânare a judecării cauzei, pe motiv de boală, din care considerente, ședințele de judecată au fost amânate.

La ședința de judecată din 07 aprilie 2015, s-au prezentat participanții la proces, cauza fiind examinată, unde a fost pronunțat și dispozitivul deciziei, cu anunțarea părților că pronunțarea integrală a deciziei motivate va avea loc la 05.05.2015.

La data fixată, s-a prezentat procurorul, inculpatul și avocatul acestuia, partea vătămată fiind absentă, după care, în conformitate cu prevederile art. 338 alin. (3) CPP, instanța a amânat pronunțarea hotărârii pentru data de 12.05.2015.

Reieșind din procesul-verbal din 12 mai 2015, la ședința nominalizată s-a prezentat doar apărătorul inculpatului, necătfînd la faptul că părțile cunoșteau că anume la această dată va fi pronunțată hotărîrea motivată.

La pronunțarea hotărîrii adoptate legea nu solicită obligatoriu prezența părților. Pentru părțile care nu s-au prezentat la pronunțare, se consideră că au luat cunoștință de conținutul hotărîrii motivate la data pronunțării, mai mult că hotărîrile se plasează pe portalul web al instanței de judecată, astfel devenind publică pentru toți.

Călăuzitoare în acest sens este și Hotărîrea explicativă a Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 10 din 24.12.2010 cu modificări și completări „Cu privire la practica examinării cauzelor penale în ordine de apel” unde la pct.14.1. Măsurile premergătoare pentru desfășurarea ședinței de judecată în instanța

de apel, este stipulat că, în cazul în care una din părți nu a fost citată și nu s-a prezentat la judecată sau dacă inculpatul arestat nu a fost adus, sau dacă apărătorul nu s-a prezentat, deși asistența juridică este obligatorie, judecarea apelului se amână pentru altă dată, la care aceste cerințe urmează să fie îndeplinite.

Astfel, cauza penală s-a aflat pe rol în instanța de apel pe perioada a șapte luni de zile, dintre care câteva ședințe de judecată fiind amânate din motivul neprezentării inculpatului (care era arestat), unde, fiind pusă în discuție posibilitatea examinării cauzei în lipsa lui Arpentev E., participanții la proces, inclusiv partea vătămată au considerat imposibil examinarea cauzei, prin urmare, instanța de apel a întreprins toate măsurile privind asigurarea prezenței inculpatului în ședințele de judecată.

Colegiul penal constată, că motivele invocate de partea vătămată Durguz O. sunt declarative, deoarece în instanța de apel nu au fost încălcate prevederile art. 6 CEDO și anume, cauza penală în privința lui Arpentev Eugeniu a fost judecată cu respectarea dreptului la un proces echitabil, în mod public și în termen rezonabil, de către o instanță independentă și imparțială, instituită prin lege, fiind adoptată o hotărâre legală și întemeiată.

În privința motivului invocat de partea vătămată Durguz O. că în dispozitivul deciziei instanța de apel nu a ținut cont de prevederile art. 417 alin.(2) pct.10) Cod de procedură penală, neindicând modalitatea - calea de atac, fiind indicat doar că decizia este definitivă, însă poate fi atacată la Curtea Supremă de Justiție în termen de 30 zile de la pronunțare, Colegiul penal conchide că, cu toate că în dispozitiv lipsește mențiunea privitor că decizia este executorie, aceasta nu poate servi temei de casare a deciziei contestate, mai mult că, nici nu schimbă soluția adoptată.

Reieșind din cele enunțate, instanța de recurs, conchide că temeiul indicat de partea vătămată Durguz O. nu s-a confirmat în instanța de recurs din punct de vedere al prezenței erorii de drept, care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în decizia instanței de apel, în sensul rejudecării hotărârii judecătorești și potrivit legii, se impune inadmisibilitatea recursului, ca fiind vădit neîntemeiat.

Prezența circumstanțelor nominalizate permit instanței de recurs să concluzioneze asupra inadmisibilității recursurilor declarate, pe motiv că sunt vădit neîntemeiate.

9. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Vitalie Călugăreanu și partea vătămată Durguz Olesea, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 aprilie 2015, în cauza penală în privința lui *Arpentev Eugeniu Serghei*, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă, publicată integral la 25 februarie 2016.

Președinte

Petru Ursache

Judecători

Constantin Alerguș

Vladimir Timofti